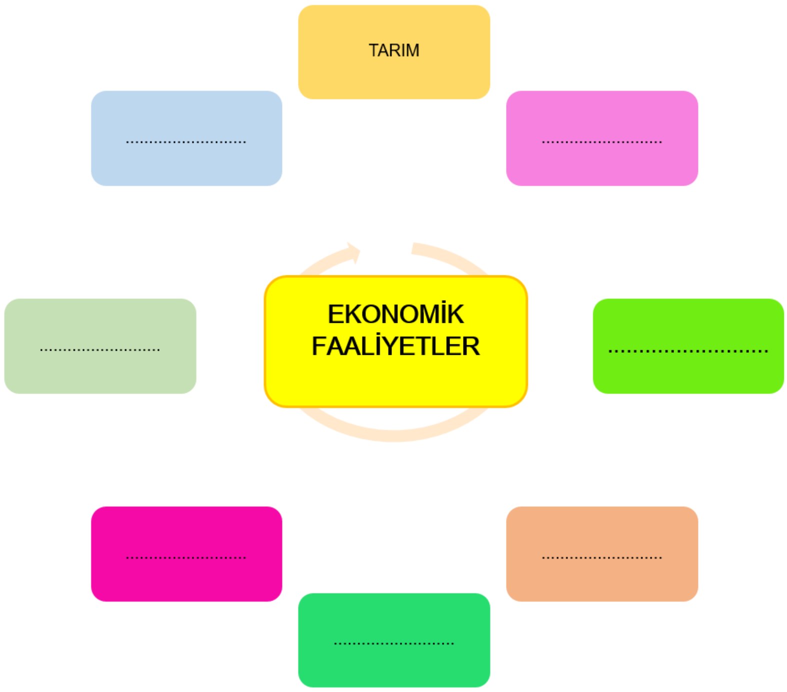
6.SINIF 5. ÜNİTE
ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık DENİZLİ Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. Ekonomik faaliyetler insanların geçimlerini sağlamak, ihtiyaçlarını gidermek için yapmış oldukları işlerin genel adıdır.

Aşağıdaki verilen boşluklara ülkemizde yapılan ekonomik faaliyetleri yazınız.

2. **Tabloda verilen cümlelerin ilgili olduğu ekonomik faaliyet alanına ait kutucuğu işaretleyiniz.**

EKONOMİK FAALİYETLER	HAYVANCILIK	ORMANCILIK	MADENCİLİK	TİCARET	HİZMET	TURİZM	SANAYİ	TARIM
a) Kocaeli'de otomobil üretimi yapılması								
b) İzmir'de uluslararası hizmet veren limanların olması								
c) Türkiye'nin her yerinde tarihi ve doğal güzelliklerin var olması								
ç) Ankara'da bankacılık sektörünün gelişmesi								
d) Bolu'da marangozluk mesleğinin yaygın olması								
e) Afyon'da mermer çıkarılması								
f) Bursa'da ipek böceği yetiştirilmesi								
g) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde kırmızı mercimek yetiştirilmesi								
ğ) Karadeniz Bölgesi'nde ahşap evlerin yaygın olması								
h) Aydın'da incir yetiştirilmesi								
ı) İskenderun'da demir çelik işletmesinin açılması								
i) Batman'da insanların petrol çıkarma işinde çalışması								
j) Ankara'da eğitim veren uluslararası üniversitelerin var olması								
k) Hakkâri'de arıcılığın gelişmesi								

3. Tabloda kaynak, faaliyet ve yapıldığı bölgeler birbiri ile ilişkilendirilmiştir.

Boş bırakılan bölümleri tamamlayınız.

DOĞAL KAYNAK / HAM MADDE	EKONOMİK FAALİYETLER	EN YOĞUN YAPILDIĞI COĞRAFİ BÖLGE
....	Zeytinyağı fabrikası	Ege Bölgesi
Taş kömürü	Demir-çelik sanayisi	....
....	Yağ fabrikası	Marmara Bölgesi
....	Et ve süt ürünleri	....
Pamuk	....	Güneydoğu Anadolu Bölgesi
Petrol	Madencilik	....
Kıl keçisi	....	....
Şeker pancarı	Tarım	....
....	Mobilya sanayisi	Karadeniz Bölgesi
Yer altı suları	Jeotermal santral	....

4. **Aşağıda verilen neden ve sonuç cümlelerini örnekteki gibi eşleştiriniz.**

NEDEN	
a)	Bitki çeşitliliği fazladır.
b)	Güneşlenme süresi uzundur ve kış mevsimleri ılık geçer.
c)	Çanakkale ve civarında sıklıkla rüzgârlar görülür.
ç)	Erzurum-Kars Platosunda gür otlaklara sahip meralar vardır.
d)	Balıkesir ve Bursa çevresinde bor madeni çıkarılır.
e)	Kış mevsimleri ılık geçmektedir ve her mevsim yağışlıdır.
f)	Ankara çevresinde tiftik keçisi üretimi yapılır.
g)	Anadolu farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır.

SONUÇ	
	1. Boya-kimya ve jet yakıt sanayisi gelişmiştir.
	2. Arıcılık gelişmiştir.
	3. Rüzgâr enerjisi santralleri sıkça görülür.
	4. Yünlü dokuma sanayi gelişmiştir.
	5. Tarih ve kültür turizmi gelişmiştir.
	6. Çay ve fındık tarımı yaygındır.
	7. Büyükbaş hayvancılık gelişmiştir.
	8. Seracılık yoğun olarak yapılır.

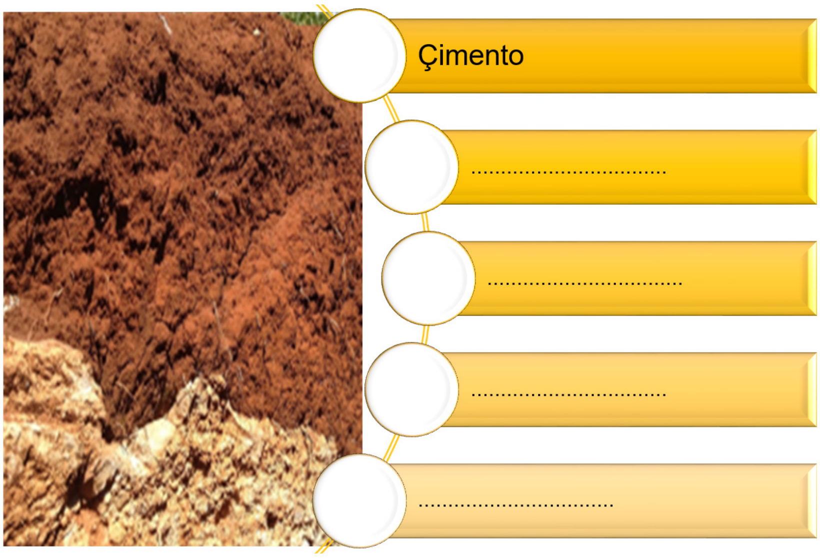
5. Aşağıda ülkemizdeki kaynaklar ve ekonomik faaliyetlerle ilgili örnekler yer almaktadır. Doğru olanların numaralarını çuvalın içerisine yazınız.

1) Sanayi kuruluşları ham maddeye yakın yerlerde kurulur.
2) Buğday, Karadeniz Bölgesi kıyı kesiminde yaygın olarak yetiştirilir.
3) Ülkemizde ekonomik faaliyetlerin dağılımı dengelidir.
4) Bor rezervlerinin %73'üne sahip olan ülkemiz, bor rezervi bakımından dünyada birinci sıradadır.
5) Ülkemizde en yaygın görülen ekonomik faaliyet sanayidir.
6) İç Anadolu Bölgesi, ülkemizin tahıl ambarıdır.
7) Doğu Anadolu Bölgesi'nde, arazinin yüksek ve engebeli olması maden çeşitliliğini artırmıştır.
8) Pirinç, haşhaş, şeker pancarı, kenevir, tütün, keten gibi ürünler devlet kontrolü altında yetiştirilmektedir.
9) Kümes hayvancılığı daha çok nüfusun yoğun ve tüketimin fazla olduğu yerlerde yapılır.
10) Orman varlığı bakımından en zengin bölgemiz Karadeniz Bölgesi'dir.

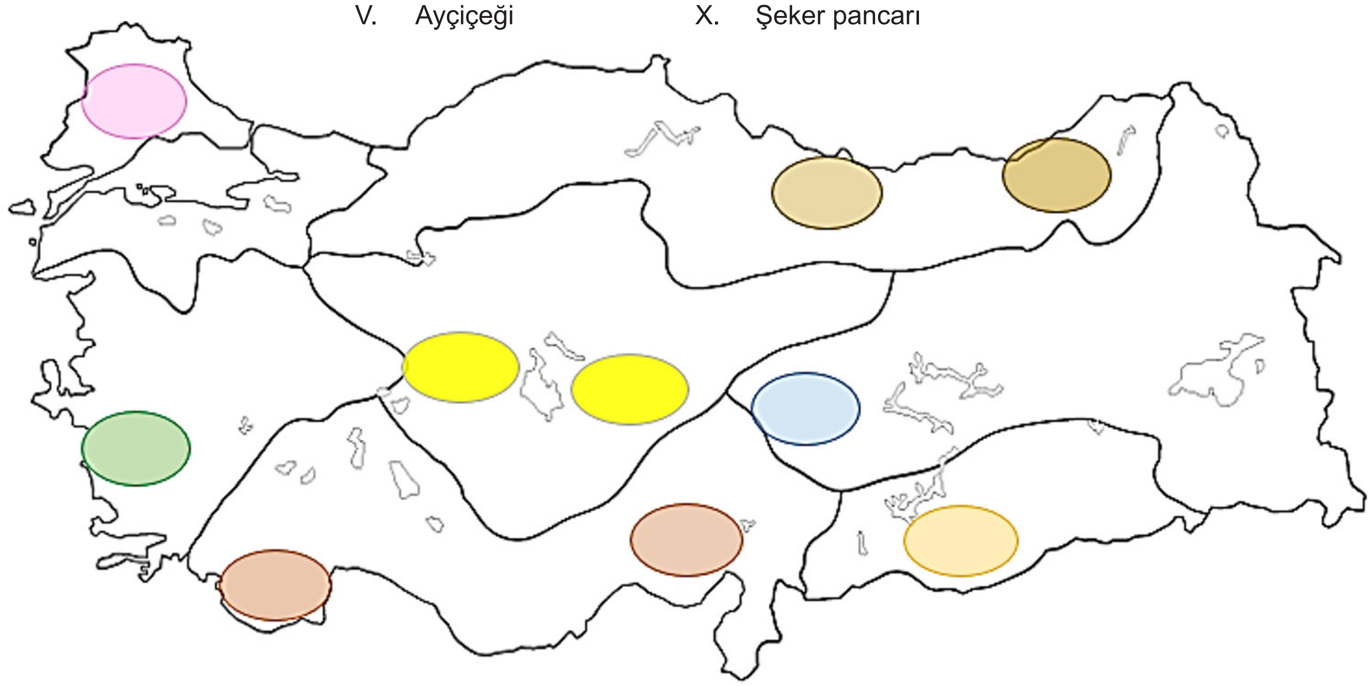
6. Toprak, tarım, hayvancılık, ormancılık, sanayi için vazgeçilmez doğal kaynağımızdır. Ayrıca birçok ürünün üretiminde ham madde olarak kullanılmaktadır.

Aşağıda boş bırakılan yerlere toprağa dayalı üretilen ürünleri yazınız.

7. **Verilen tarım ürünlerini harita üzerinde en çok yetiştirildiği bölgeye yerleştiriniz.**

I. Zeytin
II. Pamuk
III. Buğday
IV. Çay
V. Ayçiçeği
VI. Turunçgiller
VII. Fındık
VIII. Kayısı
IX. Mısır
X. Şeker pancarı

8. **Aşağıda ülkemizdeki madenlerden bazıları verilmiştir. Bu madenleri çıkarılma yerlerine göre haritaya yerleştiriniz.**

I. LİNYİT
II. PETROL
III. BOR
IV. TAŞ KÖMÜRÜ
V. DEMİR
VI. BAKIR
VII. KROM

9.

Verilen sanayi dallarını, ham maddeye yakınlığına göre harita üzerine yerleştiriniz.

I. Un fabrikası
II. Petrol rafinerisi
III. Otomotiv sanayisi
IV. Zeytinyağı fabrikası
V. Kâğıt fabrikası
VI. Çay fabrikası
VII. Et ve süt ürünleri işletmesi
VIII. Meyve suyu fabrikası
IX. Çini ve seramik fabrikası
X. Dokuma sanayisi

10.

Bilinçli tarım verimi yükseltti

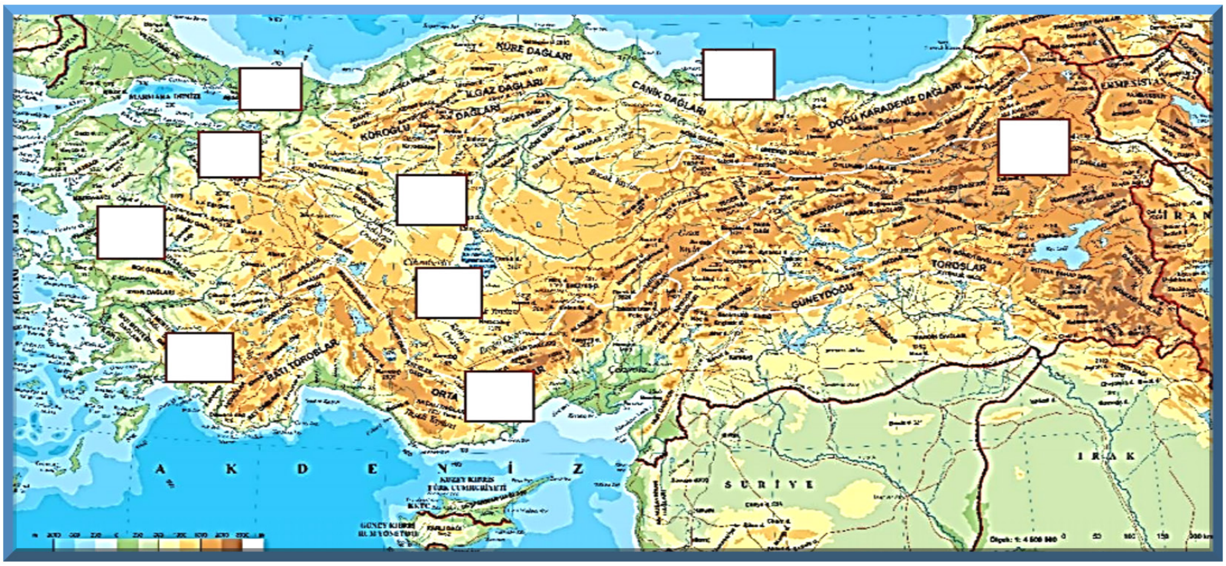
Uzman ziraat mühendisleri gözetiminde sonbahardan itibaren örnek uygulamanın yapıldığı ayçiçeği tarlasında bölge ortalamasına göre yüzde 20, Türkiye ortalamasına göre ise yüzde 40 üzerinde verim artışı sağlandı.

İyi tarım uygulamalarını yaygınlaştırma kapsamındaki kalite ve verimliliği artırmaya yönelik örnek uygulamalar sonucunda, Konya Altınekin'deki ayçiçeği tarlasında hem verim hem de kalite açısından Türkiye ve bölge ortalamasına göre daha yüksek bir sonuç elde edildi.

Verilen haberdeki durumu hazırlayan nedenler neler olabilir? Aşağıda verilen boşluğa yazınız.

Tarımda Verimi Arttıran Yöntemler
....
....
....

11.

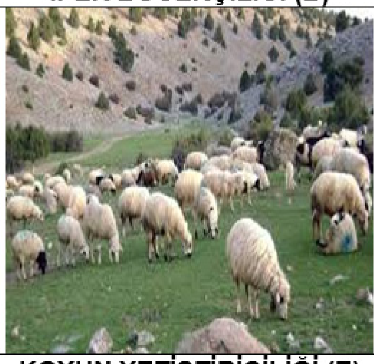
En çok yapıldığı yerlere göre hayvancılık türlerini, aşağıda parantez içinde verilen harfleri kullanarak haritadaki kutucuklara yazınız.

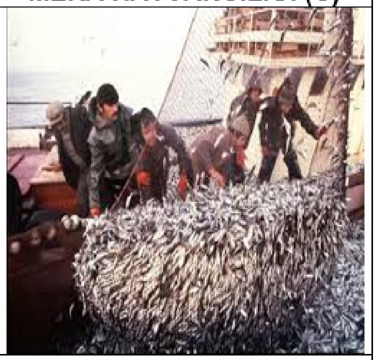

TİFTİK KEÇİSİ YETİŞTİRİCİLİĞİ (A)

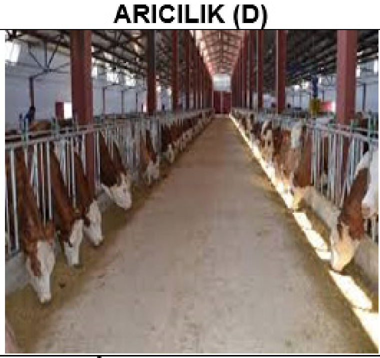

İPEK BÖCEKÇİLİĞİ (B)

MERA HAYVANCILIĞI (C)

ARICILIK (D)

KOYUN YETİŞTİRİCİLİĞİ (E)

BALIKÇILIK (F)

BESİ HAYVANCILIĞI (G)

KÜMES HAYVANCILIĞI (H)

KIL KEÇİSİ YETİŞTİRİCİLİĞİ (I)

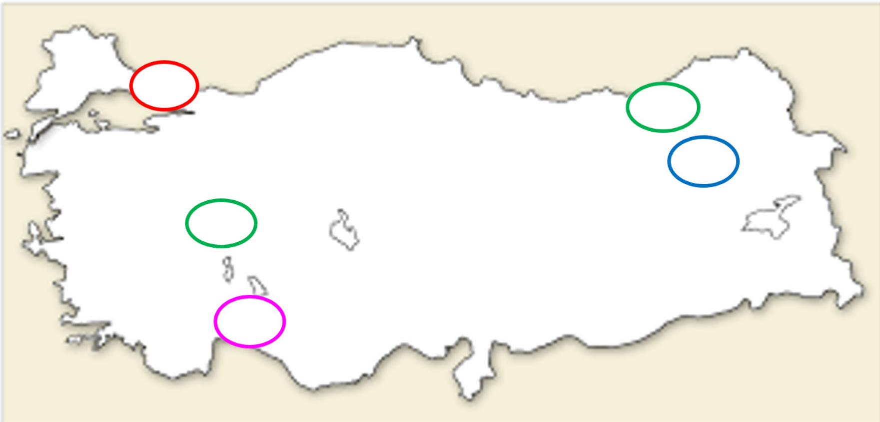
12. **Ülkemizde tarımsal verimi artırmak için çeşitli kurum ve kuruluşlar vardır. Bu kuruluşlara örnek vererek kısaca açıklayınız.**

–..

–..

–..

13.

Ülkemizde görülen turizm faaliyetlerinin yaygın olduğu yerleri aşağıdaki görsellere ait rakamları kullanarak harita üzerindeki boşluklara uygun şekilde yazınız.

I. YAYLA TURİZMİ

II. KIŞ TURİZMİ

III. KÜLTÜR TURİZMİ

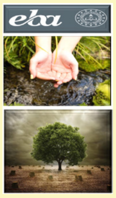

IV. DENİZ TURİZMİ

V. TERMAL TURİZM

14.

Canlıların yaşamlarını devam ettirebilmeleri için hava, su, toprak gibi doğal kaynaklara ihtiyaçları vardır. Örneğin, nefes alabilmek için havaya ve ormanlara, besin elde edebilmek için de toprağa ve suya ihtiyaç vardır. Dünyada nüfus sürekli artış göstermektedir. 2000'li yılların başında 6.118 milyar olan dünyanın nüfusu 2017 yılının sonuna doğru 7.53 milyar olmuştur. Artan nüfusun ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli olan doğal kaynakları bilinçsizce kullanmak, beraberinde birçok çevre sorununu getirmektedir.

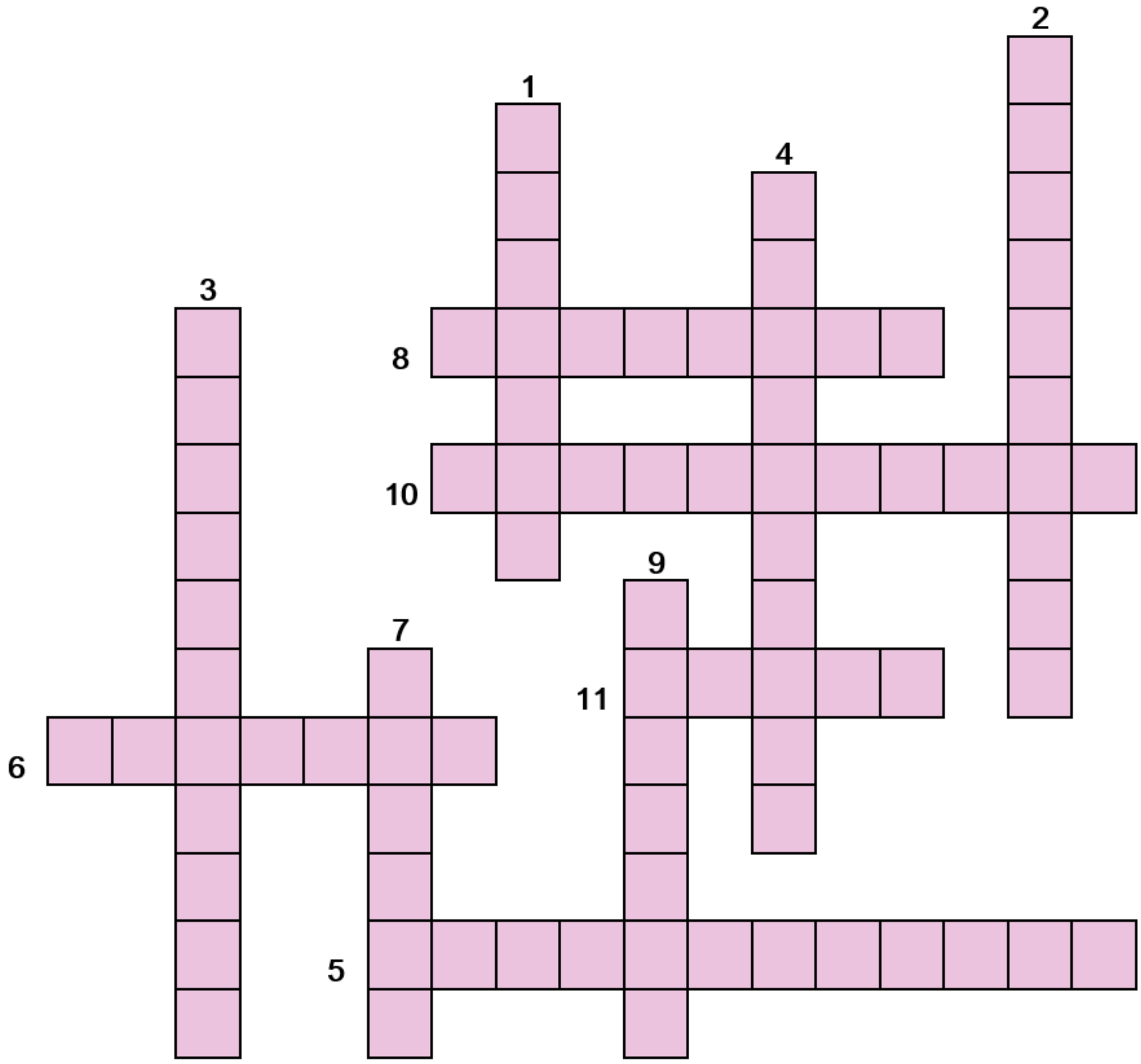
Metinde anlatılan durumun geleceğimizi tehdit etmemesi için doğal kaynaklarımızı bilinçli kullanmalı ve korumalıyız.

Doğal kaynaklarımızı korumak için alınması gereken önlemler nelerdir? Aşağıda verilen boşluğa yazınız.

....

....

15.

Aşağıda açıklamaları verilen kelimeleri bulmaca üzerinde uygun yerlere yazınız.

1) Bir ülkenin diğer ülkelerden mal satın alma işi.

2) Ormanların ve ormanla ilişkili doğal kaynakların idaresi, işlenmesi ve ağaçlandırma faaliyetlerinin tamamı.

3) Bir bölgede yetişen bitkilerin tümü.

4) Yer altındaki madenlerin araştırılması, çıkarılması ve işletilmesiyle ilgili teknik ve yöntemlerin bütünü.

5) Yer kabuğu üzerindeki dağ, ova, plato ve tepe gibi oluşumların genel adı.

6) Bir ülkenin ürettiği malları başka bir ülkeye veya ülkelere satması, dış satım.

7) Ham maddeleri işlemek, enerji kaynaklarını yaratmak için kullanılan yöntemlerin ve araçların bütünü.

8) Bir ürün elde edilmesinde kullanılan temel bileşenlerin işlenip elde edilmesinden önceki durumu.

9) Ürün, mal ya da hizmetin, kazanç amacıyla yürütülen alım satım etkinliği.

10) Ekonomik bir fayda elde etmek için çeşitli türlerde hayvanların bakılıp beslenmesi işi.

11) Belli bir bölgede görülen hava olaylarının uzun yıllar boyunca gözlemlenen ortalama durumu.

16.

GELECEĞE NEFES

GELECEĞE NEFES

Değerli vatandaşlarım;

2019 yılını geride bırakıyoruz. Yeni bir yıl, yeni bir nefes demek. 11 Kasım'da 11 milyon fidanı toprakla buluşturduğumuz Geleceğe Nefes Seferberliği'ne verdiğiniz büyük destek, 14 milyona yakın fidanın sahiplenilmesini sağladı. Seferberliğimiz daha bitmedi, aksine, katlanarak büyüyor. Gelin yeni yılda da Geleceğe Nefes olalım, fidan sahiplenip ya da bağışlayarak çocuklarımıza daha yeşil bir dünya bırakma yolunda büyük adımlar atalım.

Haydi Türkiye, hep birlikte "Geleceğe Nefes Ol!"

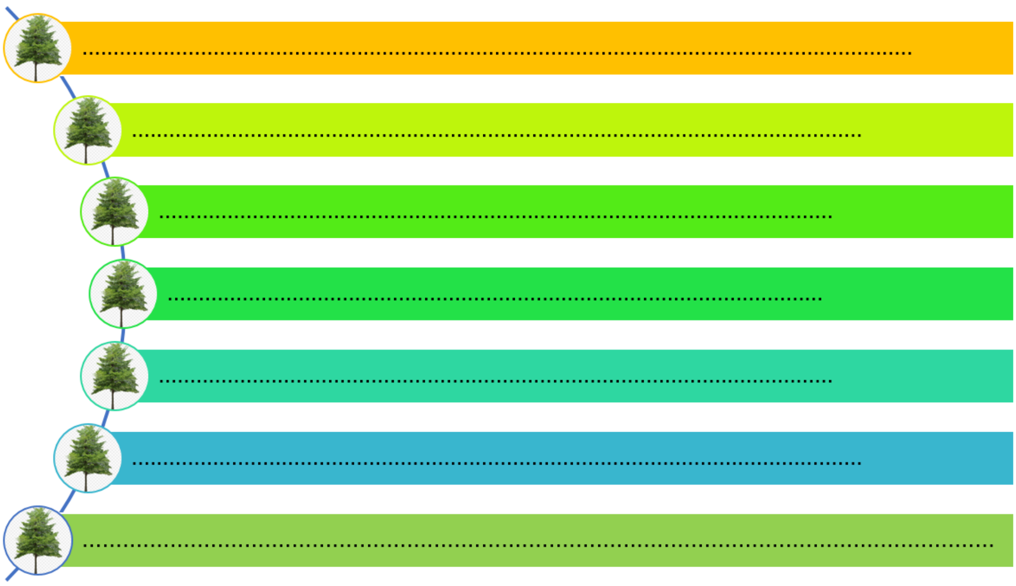
Dr. Bekir Pakdemirli

Tarım ve Orman Bakanı

Denizli'de yaşayan beşinci sınıf öğrencisi Kadriye, "Geleceğe Nefes" kampanyasına fidan sahiplenerek ve dikim faaliyetine katılarak katkıda bulunmuştur. Proje ödevi olarak da ormanın faydaları konusunu seçmiştir.

Kadriye'nin ödev sunumu için hazırladığı tablo aşağıda verilmiştir. Uygun şekilde doldurunuz.

ORMANIN FAYDALARI

17. **Tabloda verilen enerji türlerini kaynağına göre işaretleyiniz.**

ENERJİ TÜRLERİ	FOSİL KAYNAKLI ENERJİ (YENİLENEMEZ)	YENİLENEBİLİR ENERJİ
Petrol		
Doğal gaz		
Jeotermal		
Biyokütle		
Güneş		
Taş kömürü		
Hidroelektrik		
Rüzgâr		
Nükleer		
Dalga		
Linyit		
Hidrojen		
Bor		

18.

Verilen harita üzerinde bırakılan boşluklara ülkemizde yapılan aşağıdaki enerji üretim sistemlerini yerleştiriniz.

I	II	III	IV	V	VI
GÜNEŞ ENERJİSİ	TERMİK SANTRAL	RÜZGÂR ENERJİSİ	JEOTERMAL ENERJİ	HİDROELEKTRİK ENERJİ	PETROL RAFİNERİSİ

19. Yatırım, insanların bir kazanç elde etmek için, farklı alanlarda bazı unsurları kullanarak yeni bir iş alanı kurma faaliyetidir. **Yatırım için gerekli olan unsurlar nelerdir? Aşağıdaki kutucuklara yazınız.**

PAZAR	....	....
....	....	....

20. Aşağıda verilen ifadelerin başına doğru ise "D", **yanlış ise** "Y" **yazınız.**

1)		Çeltik (pirinç) ekim alanları, sivrisinek geliştiğinden sıtma hastalığına neden olmaktadır, bu nedenle devlet kontrolü altındadır.
2)		Karadeniz kıyıları güneş enerjisinden en fazla yararlanılan bölgemizdir.
3)		Nükleer enerji, ülkemizde yaygın olarak kullanılan enerji kaynağıdır.
4)		Ülkemizde doğal gaz rezervi bulunmamaktadır.
5)		Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) bölge insanının ekonomik, kültürel, sosyal alanda kalkınmasını sağlamıştır.
6)		Yeryüzündeki tüm canlıların ihtiyacı olan doğal kaynaklar sınırsızdır.
7)		Ormanların bilinçsiz şekilde yok edilmesi, heyelan yoluyla verimli toprakların yok olmasına neden olur.
8)		Turizm, ülke ekonomisine katkısından dolayı "bacasız sanayi" olarak anılır.
9)		Ülkemizde çıkarılan petrol ihtiyacımızı karşılamamaktadır.
10)		Ege, Marmara ve Akdeniz kıyıları rüzgâr enerjisi için uygundur.

21. Ülkemizde yapılabilecek yatırım türleri ile ilgili görseller ve numaraları verilmiştir.

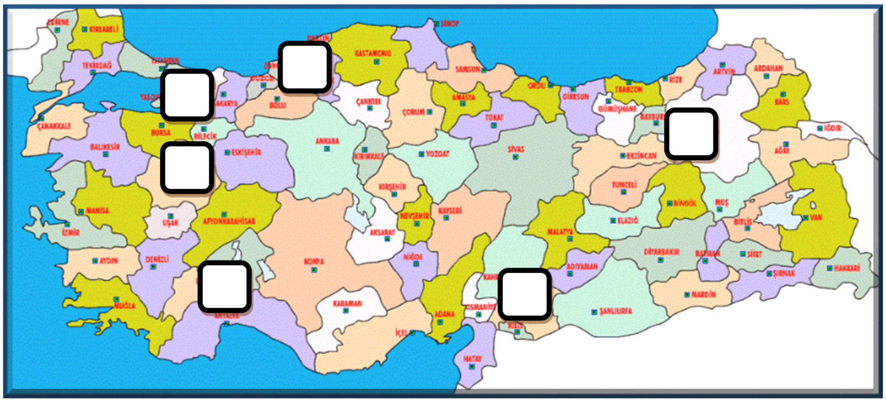

Buna göre yatırımın yapılabileceği en uygun yeri harita üzerine yerleştiriniz.

22. Verilen kelimeleri uygun olan boşluklara yazınız.

HİZMET, EMLAK, KDV, GELİR, EKONOMİK, DOLAYLI, VATANDAŞLIK, ÖTV, KAMU GİDERLERİ, DOĞRUDAN, VERGİ, YASA, FİŞ

a) Devletin vatandaşlarından topladığı doğrudan veya dolaylı paralara..denir.

b) Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere..gelirine göre vergi vermekle yükümlüdür.

c) Bazı vergiler..bazı vergiler ....olarak alınır.

d) Vergi vermek..görevidir.

e) ....vergisi ve...vergisi doğrudan alınan vergilerdir.

f) Ülke ekonomisine katkı sağlamak için alışverişlerimizde...almalıyız.

g) Toplanan vergiler eğitim, sağlık, ulaşım, güvenlik vb. ....için kullanılır.

h) Devlet vatandaşlarına daha iyi..verebilmek için vergi toplar.

i) ....ve...gibi vergiler dolaylı yoldan alınan vergilerdir.

j) Ülkemizde vergilerin belirlenmesi, değiştirilmesi ya da kaldırılması..ile belirlenir.

23. Tabloda verilen bilgileri doğru veya yanlış olma durumuna göre işaretleyiniz.

VERGİ	DOĞRU	YANLIŞ
1) Kamunun ihtiyacı olan altyapı hizmetleri vergiler ile karşılanır.		
2) Devlet vatandaşlardan eşit miktarda vergi alır.		
3) Vergi vermek yalnızca kurumların ve devlet memurlarının görevidir.		
4) Fatura ve fiş alırsak, aldığımız ürünlerin hatalı çıkması durumunda hakkımızı arama şansımız olur.		
5) Alışveriş karşılığında belge aldığımız zaman devlet hazinesine katkıda bulunmuş oluruz.		
6) Vergi ödemediğimiz zaman kanuni bir engel ve sorun ile karşılaşmamız söz konusu değildir.		
7) Verginin konulması, değiştirilmesi ve kaldırılması yasa ile belirlenir.		
8) Nakit olarak alışveriş yapıp fiş almadan indirim yaptırırsak devlete katkıda bulunmuş oluruz.		
9) Herkes kazancı oranında vergi öder.		
10) Vergi vermek bir vatandaşlık görevidir.		

24. Bir ülkede nitelikli insan sayısı ne kadar fazla ise o ülkenin gelişmesi ve ilerlemesi de o kadar hızlı olur.

Aşağıda verilen özelliklerden nitelikli insana ait olanları kutucuklara yazınız.

ÜRETKEN, HER İŞTEN ANLAYAN,

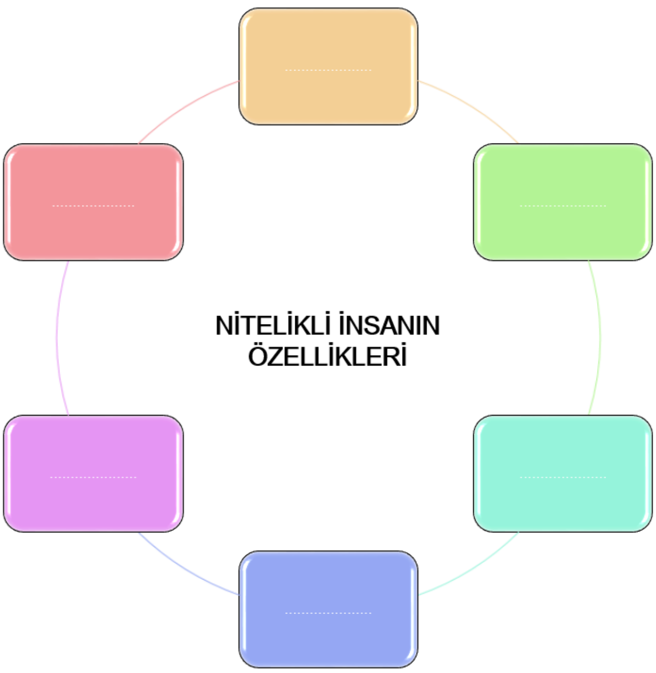
BECERİKLİ, TUTUCU,

HAYAL GÜCÜ YÜKSEK,

İŞİNİ SEVEREK YAPAN, ÇEKİNGEN,

YENİLİKÇİ, ALANINDA EĞİTİM ALMIŞ,

TÜKETİM ODAKLI

25. Tabloda nitelikli insanın özelliklerini bularak işaretleyiniz.

NİTELİKLİ İNSANIN ÖZELLİKLERİ	
1) Girişimcidir.	
2) Tek yönlü düşünür.	
3) Kendine ve topluma karşı saygılıdır.	
4) Kararlı ve azimlidir.	
5) Çevreye karşı bilinçli ve duyarlıdır.	
6) Hiç hata yapmaz.	
7) Takım çalışmasından kaçınır.	
8) Donanımlıdır.	
9) Çevresindekilerle iyi iletişim kurar.	
10) Sorumluluk bilinci gelişmemiştir.	
11) Çözüm odaklıdır.	
12) Etkin ve üretkendir.	
13) Yeniliklere açıktır.	
14) Çalışkandır.	
15) Düzensiz çalışır.	
16) Yapıcıdır.	
17) Ülkesinin kalkınmasına katkı sağlar.	
18) Alanında iyi bir eğitim almıştır.	
19) Pozitiftir.	
20) Çıkarcıdır.	

26. Bir insan topluluğunun ya da bir ülkenin, yaşayabilmek için üretme ve bunları bölüşme biçimlerinin ve bu eylemlerden doğan ilişkilerinin tümüne ekonomi denir.
Ülkemizde ekonomiyi etkileyen unsurları doğal ve beşerî faktörler olarak ikiye ayırabiliriz.

Aşağıda verilen faktörleri tablodaki boşluklara uygun şekilde yazınız.

EKONOMİYİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- Nüfusun Dağılışı
- İklim
- Teknolojik Gelişmeler
- Sermaye
- Ulaşım
- Bitki Örtüsü
- Su Kaynakları
- Yeryüzü Şekilleri
- Coğrafi Konum
- Yer Altı Kaynakları
- İş Gücü

DOĞAL FAKTÖRLER	BEŞERÎ FAKTÖRLER

27. Herhangi bir kişinin, hayatını devam ettirebilmek için yaptığı sürekli işe meslek denir. Ancak meslek seçimi çok önemlidir. Kişinin seçtiği meslek onun kişilik özellikleri ile doğrudan ilişkilidir.

Tabloda verilen kişilik özelliklerine uygun olan meslekleri ve iş alanlarını boşluklara yazınız.

- BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
- YÖNETİCİLİK
- VETERİNERLİK
- MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
- İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ
- DOKTORLUK
- ORMAN MÜHENDİSLİĞİ
- HEMŞİRELİK
- DİŞ HEKİMLİĞİ
- ZİRAAT MÜHENDİSLİĞİ

28. BİLİN BAKALIM BEN KİMİM /NEYİM?

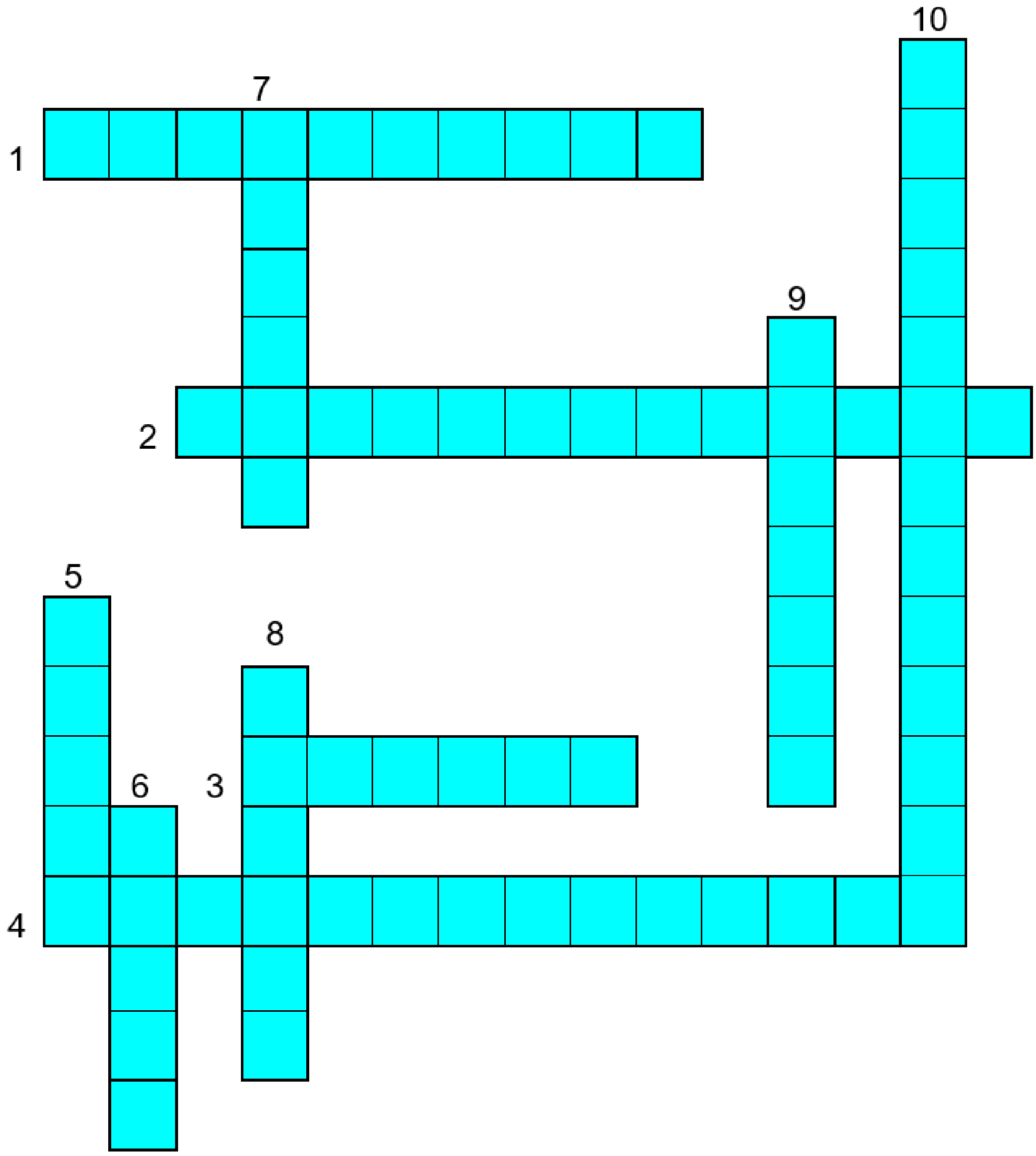
"Üretiyorum, Tüketiyorum, Bilinçliyim" ünitesi ile ilgili kavramlar ve tanımları tabloda verilmiştir.

Tanım cümlelerinin başında bulunan numaraları, ilgili kavramların başındaki boşluğa yazarak eşleştiriniz.

	TANIMLAR
1)	Doğada sınırlı miktarda bulunan, tükenebilir bir enerji kaynağıyım.
2)	Bir ürünü elde etmek için gerekli olan temel malzemeyim.
3)	Devletin kamusal ihtiyaçları gidermek için çeşitli şekillerde vatandaşlardan almış olduğu parayım.
4)	Üretilen mal ya da ürünlerin satışının yapıldığı alanların genel adıyım.
5)	Tarımın modern araç gereçlerle daha verimli ve hızlı yapılmasını sağlayanım.
6)	Bir üretim faaliyeti sonunda elde edilen, işe yarar araç gereç ya da malzemenin genel adıyım.
7)	İnsanların eğlenme, dinlenme, öğrenme gibi amaçlarla belirli bir süreliğine başka yerlere gitmesi faaliyetiyim.
8)	Topraktan elde edilmiş ya da çıkarılmış bir maddeyi yeni ve işe yarar bir eşya haline getiren işletmeyim.
9)	Bir girişimcinin yatırım faaliyetine başlamadan önce elinde bulunması gereken para ya da maddi değerim.
10)	Her türlü ham ya da işlenmiş ürünlerin alınıp satılma faaliyetiyim.
11)	İhtiyaç duyulan bir ürün ya da eşyanın fikir ve tasarım aşamasında ihtiyaç duyulan zihinsel ve bedensel yeterliliğim.

NO	KAVRAM
	Turizm
	Doğal gaz
	Ham madde
	Sermaye
	Vergi
	Pazar
	Sanayi
	İş gücü
	Ürün
	Makineleşme
	Ticaret

29. **Aşağıda verilen cümlelerden yararlanarak bulmacayı çözünüz.**

1) Yaptığımız bir alış veriş sonucunda aldığımız fiş veya fatura ile devlete ödenen verginin adıdır.
2) Petrol, doğal gaz, kömür gibi zaman içinde bitecek olan fosil kaynaklara verilen enerji ismidir.
3) Hukuki mesele ve anlaşmazlıkların yasalara uygun bir şekilde çözümlenmesini sağlayan kişinin iş unvanıdır.
4) İpek böcekçiliği alanında öne çıkmış olan bölgemizdir.
5) Yeryüzü şekillerinin sade, iklimin ılıman ve sulama imkânının olduğu yerlerde yapılması uygun olan ekonomik faaliyettir.
6) Yaz aylarında yükseltinin fazla olduğu yerlerde turizm, hayvancılık, tarım gibi amaçlar için gidilen yerdir.
7) Kişilerin geçimini sağlamak için yaptıkları sürekli iştir.
8) Petrol çıkarılan ve rafinerisi bulunan şehrimizdir.
9) Kişilerin seçtikleri iş alanında başarılı olmasını sağlayan kabiliyetlere verilen isimdir.
10) Ülkemizin güneyinde kurulabilecek en uygun yenilenebilir enerji kaynağıdır.

30. Tabloda, ülkemiz ile ilgili bazı bilgiler neden-sonuç ilişkisi içerisinde verilmiştir.

Marmara Bölgesi ulaşım yolları üzerinde bulunmaktadır.	Sanayi ve ticaret gelişmiştir.
Doğu Anadolu Bölgesi'nde yaz yağışları ile birlikte gür otlaklar yetişir.	Büyükbaş hayvancılık yaygındır.
Ege Bölgesi'nde jeotermal potansiyel bulunmaktadır.	Termal kaplıca turizmi gelişmiştir.

Verilenlerden çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İklim, insan faaliyetlerinin dağılışını etkilemektedir.
B) Ekonomik faaliyetler, kaynak ve koşullara göre dağılır.
C) Ülkemizde en yaygın ekonomik faaliyet hayvancılıktır.
D) Ulaşımın gelişmiş olduğu yerler yoğun nüfusludur.

31.

Orman, bir ülkenin en önemli doğal kaynaklarındandır. Ülkemizin %28,6'sı ormanlarla kaplıdır. Ormanlarımızın büyük bölümü yağışın bol olduğu kıyı kesimlerimizde toplanmıştır. Ormanlardan, farklı ekonomik faaliyetlerde yararlanılmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ormanların sanayi faaliyetindeki kullanımına örnektir?

A) Piknik alanı olarak kullanılması
B) Arıcılık faaliyetine ortam sağlaması
C) Kâğıt yapımında faydalanılması
D) Oksijen üreterek havayı temizlemesi

32.

Buğday, ülkemizde Karadeniz'in kıyı kesimleri hariç her yerde yetiştirilebilmektedir. Konya Ovası, buğday üretiminde önemli bir yere sahiptir.

Buna göre Konya Ovası civarında;

I. Bisküvi,

II. Deri,

III. Dokuma,

IV. Makarna

sektörlerinden hangilerinin gelişmesi beklenir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) III ve IV

33. Hayvancılık faaliyetleri, ülkemizin hemen her bölgesinde gelişmiştir. Fakat büyükbaş hayvancılık dendiğinde aklımıza ilk olarak Doğu Anadolu Bölgesi gelir. Bölge, gerek coğrafi yapısı gerekse sahip olduğu zengin çayır ve mera varlığı sayesinde büyükbaş hayvancılığa elverişlidir. İkliminin yem üretimine uygun olması hayvancılığın gelişmesini sağlarken, kış mevsiminin uzun ve sert geçmesi ve yer şekillerinin dağlık olması tarımsal üretimi sınırlandırmaktadır.

Buna göre Doğu Anadolu Bölgesi'nde büyükbaş hayvancılığın gelişmesi;

I. Geniş ve gür otlakların bulunması,

II. Hayvansal ürünlerin tüketiminin yaygın olması,

III. Yüzölçüm olarak birinci sırada bulunması,

IV. Sert karasal iklimin etkisi ile ekonomik faaliyetlerin sınırlı olması,

durumlarından hangileri ile açıklanabilir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) III ve IV

34. • Bozkır bitki örtüsünün bulunduğu kurak ve yarı kurak alanlarda yaygın olarak yapılır.

• Bitki çeşitliliğinin zengin olduğu dağlık yerlerde yapılır.

• Ülkemizin denize kıyısı olan yerleri ile akarsu ve göllerde yapılır.

Verilen özellikler ile aşağıdaki hayvancılık faaliyetleri eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) Büyükbaş Hayvancılık
B) Arıcılık
C) Küçükbaş Hayvancılık
D) Balıkçılık

35.

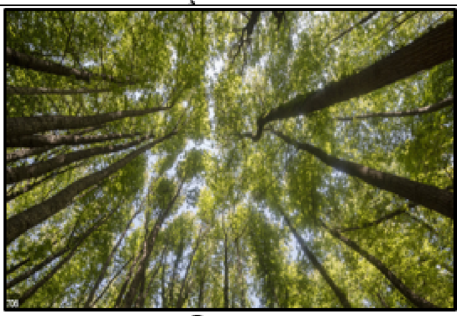

Çocukluğum mahalle araları ve pamuk tarlalarında, aile ekonomisine katkı sağlayarak geçti.

Buna göre Murat KEKİLLİ' nin çocukluğunun geçtiği bölge ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Tarıma dayalı sanayi önemli geçim kaynaklarındandır.
B) Çukurova'da, Kıyı Ege veya Güneydoğu Anadolu'da geçmiştir.
C) Yazları bol yağış alan bir iklim görülmektedir.
D) Dokuma ve tekstil gibi ekonomik faaliyetler gelişmiştir.

36. Tabloda, kaynak-ekonomik faaliyet eşleştirilmesi yapılmıştır.

	Kaynak	**Ekonomik Faaliyet**
I	 Merinos Koyunu	 Yem Sanayisi
II	 Zeytin	 Zeytinyağı Sanayisi
III	 Taş Kömürü	 Demir-Çelik Sanayisi
IV	 Orman	 Kâğıt Sanayisi

Buna göre, verilen eşleştirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV

37.

Burdur-Denizli-Antalya şehirlerinin ortasında yer alan Salda Gölü, Dünyadaki en temiz göller arasında olma özelliğine sahip bir doğa harikasıdır. Bu doğa harikası 1989 yılında doğal sit alanı olarak kabul edilip, korumaya alınmıştır. Türkiye'nin Maldivleri olarak bilinen Salda Gölü aynı zamanda da bir kamp alanıdır. Gölden tarım alanlarının sulanmasında da yararlanılmaktadır. Turkuaz rengi, bembeyaz kumsalları ile bir çekim merkezi olan bu gölümüzü ziyaret edenlerin sayısı 600.000'i aşmıştır. Göl suyunun içerisindeki magnezyum, soda ve kil, bazı cilt hastalıklarının tedavisinde de kullanılmıştır.

Buna göre Salda Gölü ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Bölge ekonomisine katkı sağlamaktadır.
B) Çevresinde tarımsal faaliyetler yapılmaktadır.
C) İçme suyu temininde faydalanılmaktadır.
D) Alternatif tedavi için kaynak oluşturmaktadır.

38. Aşağıdaki haritada bazı tarım ürünlerinin dağılışı verilmiştir.

Altıncı sınıf öğrencisi Asya Nil, yukarıdaki Türkiye haritasını incelediğinde her bölgede birbirinden farklı tarım ürünlerinin yetiştirildiğini görür ve bu durumun nedenlerini araştırmaya başlar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, Asya Nil'in araştırmasının sonucunda öğrendiklerinden biri olamaz?

A) İklim özelliklerinin değişken olması
B) Denize yakınlık ve uzaklığın değişmesi
C) Yer altı kaynaklarının çeşitlilik göstermesi
D) Yükselti değerlerinin farklı olması

39. Ülkemizde tarım, sanayi, ticaret, madencilik, ormancılık, turizm ve ulaşım gibi ekonomik faaliyetler yapılmaktadır.

Buna göre ülkemizde farklı ekonomik faaliyetler yapılmasında <u>diğerlerine göre daha az</u> etkili olan neden aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Yer şekillerinin çeşitlilik göstermesi
B) İklim tiplerinin farklılık göstermesi
C) Yer altı ve yer üstü kaynaklarının zengin olması
D) Nüfus dağılışının dengesiz olması

40. Türkiye'nin tarım ürünlerini incelediğimizde;

• Karadeniz kıyılarında mısır, çay ve fındık,

• Akdeniz ve Ege kıyılarında zeytin, narenciye ve pamuk,

• İç bölgelerimizde ise daha çok tahıl ve baklagiller gibi ürünlerin yetiştirildiğini görürüz.

Buna göre ülkemiz içinde bu kadar çok tarımsal çeşitlilik görülmesinin <u>temel sebebi</u> aşağıdakilerden hangisidir?

A) Her tarımsal ürünün kazancının farklı olması
B) İlgili ürünlerin bu bölgelerde çok tüketilmesi
C) Ülkemizde farklı iklim tiplerinin görülmesi
D) Ülkemizin Kuzey Yarım Küre'de yer alması

41. Türkiye ve diğer dünya ülkelerinin enerji üretim sistemlerini incelediğimizde yenilenebilir enerji kaynakları üretimine her geçen gün daha çok önem verildiğini görüyoruz.

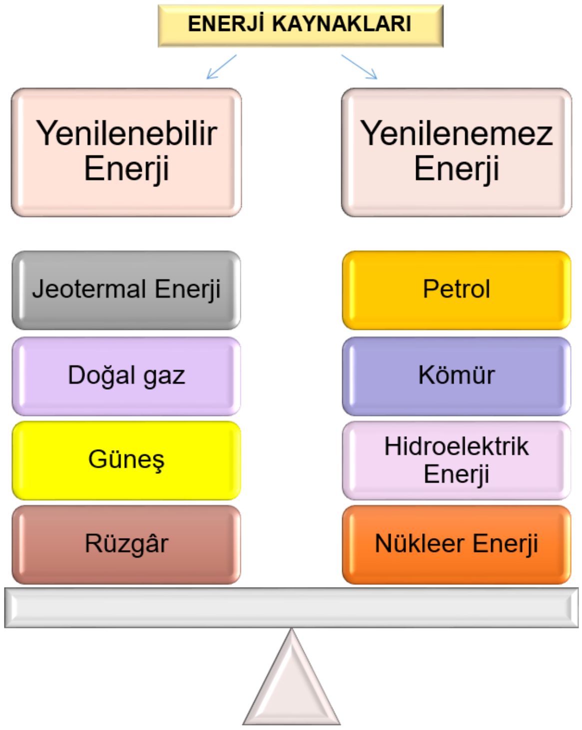
Bu durumun nedenleri arasında;

I. Enerji kaynaklı kirliliğin önüne geçme isteği,
II. Yenilenebilir enerji kaynaklarının kuruluşunun pahalı olması,
III. Fosil yakıtların sınırlı ve tükenebilir olması,
IV. Yenilenebilir enerji kaynaklarının tarımsal üretimi artırması

ifadelerinden hangileri gösterilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV

42.

Tablonun doğru olabilmesi için hangilerinin yer değiştirmesi gerekir?

A) Rüzgâr – Petrol
B) Güneş – Kömür
C) Doğal gaz – Hidroelektrik Enerji
D) Jeotermal Enerji – Nükleer Enerji

43. Enerji kaynakları ile ilgili verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Nükleer enerji yenilenebilir enerji kaynağıdır.
B) Fosil yakıtlar atmosfere karbonmonoksit gazı yayarak hava kirliliği yaratır.
C) Yenilenebilen enerji kaynakları sürdürülebilirliği olan enerji kaynaklarıdır.
D) Jeotermal enerji kaynağı fay hatlarının bulunduğu alanların yakınında yer alır.

44. Su kaynaklarının bilinçsiz kullanılması sonucunda temiz ve içilebilir su oranı giderek azalmaktadır. Bu durum başta insanlar olmak üzere tüm canlıları olumsuz etkilemektedir. İnsanların bıraktıkları atık su ve maddeler; akarsu, göl ve denizlerde yaşayan canlıların yok olmasına neden olmaktadır.

Bu olumsuzlukların giderilmesi için alınabilecek önlemler arasında aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Atık su arıtma tesislerinin yaygınlaştırılması
B) Sanayi kaynaklı atıkların temizlenmesi
C) Su ihtiyacı az olan tarım ürünlerinin yetiştirilmesi
D) Gereksiz su kullanımını azaltan yöntemler geliştirilmesi

45. Ülkemizde elektrik enerjisi üretmek amacıyla kurulan tesislere kısaca HES (Hidroelektrik Santral) deniliyor. Yıl boyunca düzenli bir akış rejimi olan akarsu ve eğimli bir arazi yapısı olan alanlar bu tesisler için en uygun yerlerdir.

TÜRKİYE FİZİKİ HARİTASI

Türkiye'nin fiziki özellikleri dikkate alındığında bu tesislerin kurulabileceği en uygun bölgemiz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ege Bölgesi
B) İç Anadolu Bölgesi
C) Doğu Anadolu Bölgesi
D) Marmara Bölgesi

46. Merhabalar ben Şenay. Denizli'nin Buldan İlçesi Alandız Mahallesinde yaşıyorum. Bizim buralar kırsal yaşam alanıdır. Aileler tarım ve hayvancılıkla uğraşır. Bin metrelik rakımda tamamen organik olarak yetiştirdiğimiz kestanelerle geçimimizi sağlarız. Kestanelerimizi, aracı kişilere ucuza sattığımız için emeğimizin karşılığını alamıyorduk. 2018 yılına gelene kadar ekonomik durumumuz pekiyi değildi. Belediyenin desteği ve kooperatifimizin ortaklığıyla mahsullerimizi işlemek için tesis kuruldu. Bu tesiste kestanelerimizi, kestane şekeri ve çikolatalı kestane olarak işlemeye başladık. Ekonomik durumumuz düzeldi. Bu tesisin kurulması bizim mahallemiz için çok güzel bir gelişme oldu.

Kestane işleme tesisi kurulması, Alandız'da yaşayan insanların ekonomisine ve sosyal hayatına nasıl etki etmiştir?

A) Kestane yetiştiriciliği başlamıştır.
B) Hayvancılık önemini yitirmiştir.
C) Ekonomik etkinlikler canlanmıştır.
D) Kırsal yaşam alanı daralmıştır.

47. Denizli'de özel bir firmada elektrik mühendisi olarak çalışan Mehmet Bey, Genel Ağ ortamında dolaşırken gördüğü afişi incelemiştir.

Kendisini alanında geliştirmek isteyen Mehmet Bey, afişte görmüş olduğu ve Antalya'da gerçekleştirilen Yenilenebilir Enerji Kaynakları Sempozyumu'na katılmıştır. Mehmet Bey, enerji verimliliği ve temiz enerji felsefesini kendisine ilke edinmiş bir firmada çalışmaktadır. Firma kendisinden sempozyumda (bilgi şöleni) öğrendiği bilgilerle yeni projeler geliştirmesini beklemektedir.

Buna göre Mehmet Bey'in;

I. Güneş enerjisi,

II. Petrol,

III. Rüzgâr enerjisi,

IV. Doğal gaz

kaynaklarından hangileri ile ilgili projeler geliştirmesi beklenir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

48. Balıkesir, Bursa, Eskişehir civarında yatırım yapmak isteyen Hüseyin Bey, ham maddesi bor madeni olan bir alanda yatırım planlamaktadır.

Buna göre, Hüseyin Bey'in aşağıdakilerden hangisine yatırım yapması beklenmez?

A) Konserve Fabrikası
B) Sabun ve Deterjan Fabrikası
C) Jet ve Roket Yakıtı Tesisi
D) Cam Üretim Tesisi

49. ve 50. soruları aşağıda verilen bilgilere göre cevaplayınız.

Genç girişimci Muhammet, babasından kalan arazide, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının "Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Genç Çiftçi Projelerinin Desteklenmesi" programı doğrultusunda, tarım yapmak istemektedir. Yaptığı araştırma sonucunda muz serası kurmaya karar vermiş ve projesini hazırlamıştır.

49. Buna göre Muhammet'in yaşadığı yer ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Yazları sıcak, kışları ise ılıman geçmektedir.
B) Yıllık ve günlük sıcaklık farklılıkları fazladır.
C) Bölgede don olaylarına çok sık rastlanılmamaktadır.
D) Alanya-Anamur-Erdemli arasında kalan dar bir bölgedir.

50.

Genç girişimci Muhammet'in yaşadığı yer numaralandırılmış alanlardan hangisi olabilir?

A) I B) II C) III D) IV

51. İş insanı Dilek Hanım, zeytinyağı fabrikası kurmayı ve yurt dışına ihracat yapmayı planlamaktadır.

Türkiye'nin coğrafi özellikleri dikkate alındığında, Dilek Hanım'ın sanayi tesisini, haritada verilen yerlerden hangisine kurması daha uygun olur?

A) I B) II C) III D) IV

52. İklim, yeryüzü şekilleri, bitki örtüsü ve ulaşım gibi özellikler ekonomik faaliyetlere ve buna bağlı olarak yapılan yatırımlara etki etmektedir.

Buna göre haritada verilen yatırım faaliyetlerinden hangisi İç Anadolu Bölgesi için uygun <u>değildir</u>?

A) I B) II C) III D) IV

53. GAP'tan sonra en büyük sulama yatırımı olma özelliğini taşıyan Konya Çumra Projesi kapsamında, Konya'nın su rüyasını gerçekleştirmek için DSİ (Devlet Su İşleri) tarafından uygulanmaya başlanan projelere "Konya Ovası Projesi" kısaca "KOP" denilmiştir. KOP Eylem Planı'nın temel amacı, bölgede kapsamlı bir dönüşümü gerçekleştirmektir. Bu çerçevede modern tarım yöntemleri ile ekonomik canlanma sağlamak, buna bağlı olarak sanayi, ticaret, ulaşım, enerji gibi sektörleri güçlendirmek; eğitim, sağlık, kültür ve diğer sosyal hizmetlere erişilebilirliği artırmak hedeflenmiştir. Bölge içi ve bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmak ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek de projenin öncelikleri arasında yer alır.

Buna göre, Konya Ovası Projesi'nin yapılış amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?

A) Ekonomik yapının güçlendirilmesi
B) Bölgenin ithalat oranlarının yükseltilmesi
C) Sosyal ve kültürel kapasitenin güçlendirilmesi
D) Bölge halkının yaşam kalitesinin arttırılması

54. Türkiye haritasında koyu renk ile boyanmış olan yerde yaşayan bir girişimci olduğunuzu düşünün. Bu bölgede tarım ürünlerine dayalı bir fabrika açmak istiyorsunuz.

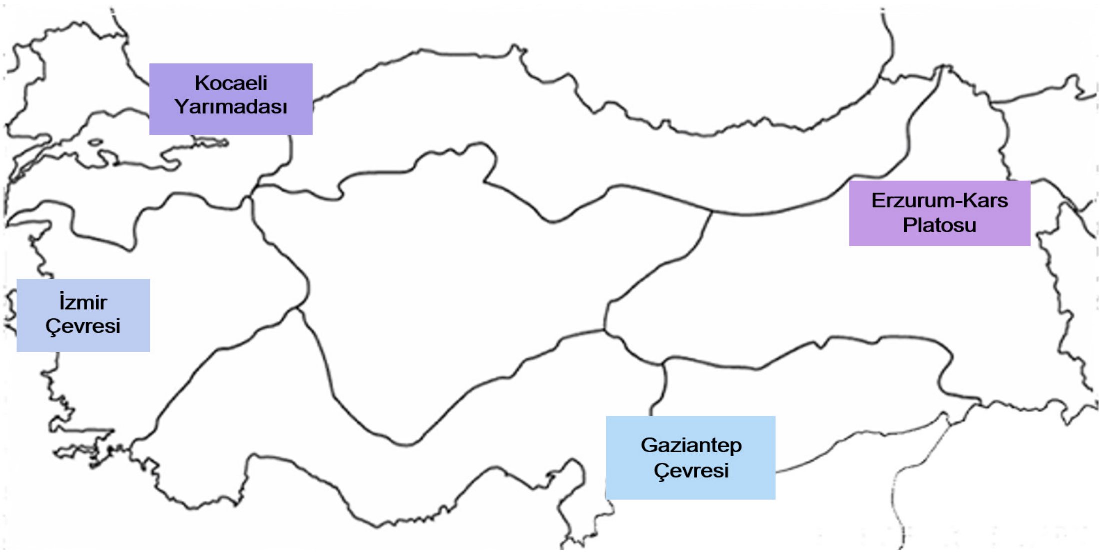

Haritada verilen boyalı alanda açılabilecek en uygun fabrika aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Çay fabrikası
B) Süt ürünleri fabrikası
C) Makarna fabrikası
D) Meyve suyu fabrikası

55. ve 56. soruları aşağıda verilen bilgilere göre cevaplayınız.

Bir üniversitenin Kanatlı Hayvan Yetiştiriciliği Bölümünden mezun olan Savaş'ın yaşadığı yerde, ulaşım gelişmiş ve nüfus fazladır. Bu yüzden tavuk çiftlikleri oldukça yaygındır. Bölgenin özelliklerini dikkate alarak iyi bir yatırım yapmak isteyen Savaş, organik kümes hayvancılığı tesisi kurmuştur.

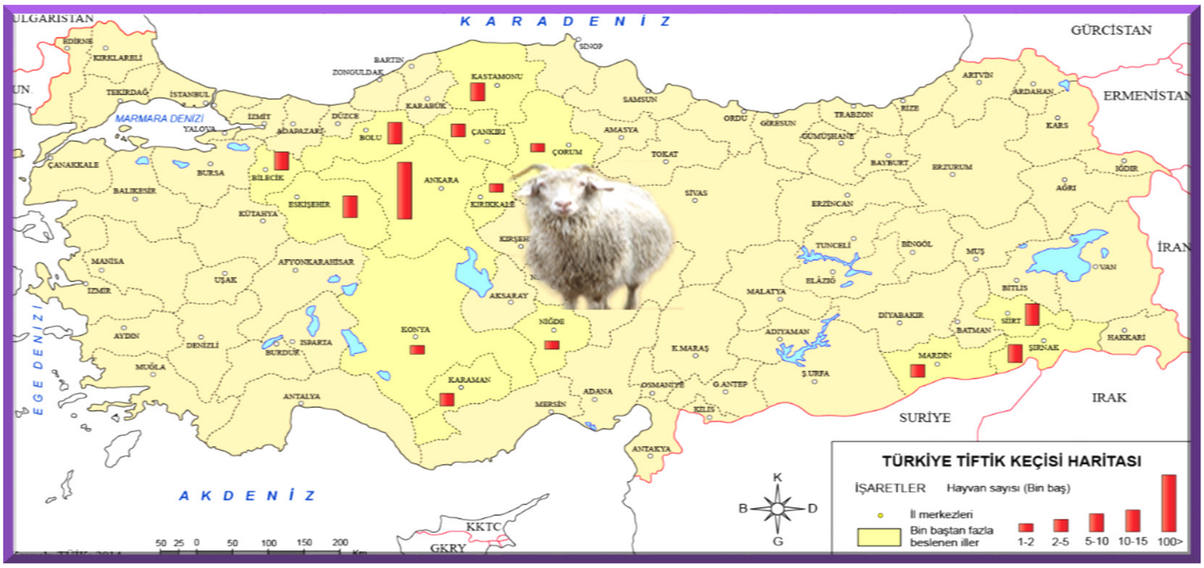
55. Buna göre Savaş'ın kurmuş olduğu tesis aşağıdaki bölgelerin hangisinde yer <u>almaz</u>?

A) Kocaeli Yarımadası
B) İzmir Çevresi
C) Erzurum-Kars Platosu
D) Gaziantep Çevresi

56. Buna göre Savaş'ın organik kümes hayvancılığı tesisi kurduğu bölge ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Ulaşım olanakları oldukça sınırlıdır.
B) Yüzey şekilleri engebeli ve dağlıktır.
C) Nüfus oranı fazla ve tüketim hızlıdır.
D) Ekonomi tarım ve hayvancılığa dayalıdır.

57. Ortaokul 6. sınıf öğrencisi Yağmur, hafta sonu gezmek için gittiği bir çiftlikte tiftik keçilerini görmüş ve onlar hakkında bilgi edinmek istemiştir.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi, Yağmur'un tiftik keçisi üzerine yaptığı araştırmada edindiği bilgilerden <u>olamaz</u>?

A) Çoğunlukla kurak ve yarı kurak bölgelerde yetiştirilirler.
B) Yünlü dokuma sanayisine ham madde oluştururlar.
C) Türkiye, dünya tiftik keçisi üretiminde birinci sırada yer almaktadır.
D) İç Anadolu Bölgesi, ülkemiz tiftik keçisi üretiminde birinci sırada yer almaktadır.

58.

Sosyal Bilgiler Öğretmeni Derya, ülkemizde sanayi kuruluşlarının bölgelere dağılışını gösteren haritayı, derste etkileşimli tahtada açmıştır. Öğrencilerine haritayı incelemeleri için on dakika süre vermiş, süre bitince de dikkatlerini çeken noktaları anlatmalarını istemiştir.

Buna göre öğrenciler tarafından yapılan yorumlardan hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Ülkemizde sanayi çoğunlukla tarımsal üretime dayanmaktadır.
B) İç ve Güneydoğu Anadolu'da ormana dayalı sanayi gelişmiştir.
C) Sanayi kuruluşlarının dağılışında ham madde etkili olmuştur.
D) Orta ve Doğu Anadolu'da ürün ve sektör çeşitliliği daha sınırlıdır.

59.

> Vergi; devletin, millet ve ülkeye karşı yerine getirmeye zorunlu olduğu görevlerini yapabilmesi için gerekli masraflara bireyin katılım payıdır.
>
> (Vatandaş İçin Medeni Bilgiler)

Mustafa Kemal ATATÜRK'e göre aşağıdakilerden hangisi devletin vatandaşına karşı zorunlu görevleri arasında yer almaz?

A) Sağlık hizmetlerinin yerine getirilmesi için ihtiyaçların karşılanması
B) Kişisel ihtiyaçların giderilmesi için kaynakların temin edilmesi
C) Savunma gücü teknolojisinin geliştirilmesi ve güvenliğimizin sağlanması
D) Ulaşımın aksamadan sağlanması için gerekli altyapının oluşturulması

60.

> Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (1982)
>
> Madde 73 - Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.

Anayasamızın 73. maddesinde bahsi geçen kamu giderleri aşağıdakilerden hangisi olamaz?

A) Sağlık hizmetleri için sağlık ocaklarının yapılması
B) Eğitim hakkının gerçekleşmesi için okullar yapılması
C) İletişim için özel televizyon kanallarının açılması
D) Kamu güvenliğinin sağlanması için tedbirler alınması

61. Ülkemizde kamu hizmetlerini sağlamak yani eğitim, yol, sağlık, güvenlik ve adalet gibi konularda halkın ihtiyaçlarını karşılamak üzere vatandaşlardan alınan paraya vergi adı verilir.

Buna göre;

I. Mahallemize 20 derslikli bir ilkokul yapılması,
II. Okulumuzun yanına yeni bir eczane açılması,
III. Organize sanayi bölgesinde yeni bir fabrika açılması,
IV. Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan memur maaşlarının ödenmesi,
V. Sokağımızda patlayan su borusunun tamir edilmesi

hizmetlerinden hangileri vergilerle sağlanmaktadır?

A) I, II ve IV
B) I, III ve V
C) I, IV ve V
D) II, III ve IV

62. Vergi Ödevi, Madde 73 – Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.
Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Vergi ödemek vatandaşlar için zorunlu bir sorumluluktur.
B) Vergi ödemeleri tüm yükümlülere eşit olarak düzenlenmektedir.
C) Verginin düzenlenmesi ve kaldırılması kanunla gerçekleşmektedir.
D) Vergi miktarı vatandaşın gelir düzeyine göre belirlenmektedir.

63.

“Çocuklar, devletin toplum için yaptığı hizmetlerden hepimiz yararlanıyoruz. Yollar, hastaneler, okullar, aydınlatma gibi hizmetler bizim için. O zaman bu ülkenin bir vatandaşı olarak hepimiz sorumluluk almalıyız. Peki, çocuklar bunu nasıl yapmamız gerekir?

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, Sezgin Öğretmenin derste öğrencilerine sorduğu sorunun cevabı <u>olamaz</u>?

A) Vergi ödemelerimizi zamanında yapmaya dikkat etmeliyiz.
B) Yapılan alışverişler sonucunda mutlaka fiş ya da fatura almalıyız.
C) Vergi vermek için mutlaka bir meslek sahibi olmalıyız.
D) Kamu mallarına zarar vermeyip, özenle kullanmalıyız.

64. Ülke ekonomisinin büyük bir bölümünü vergiler oluşturmaktadır. Yıllık hizmet bütçesinin yaklaşık %85’ini vergilerden elde edilen gelirler oluşturmaktadır. Eğer vergiler zamanında ve eksiksiz toplanırsa devletin yapacağı hizmetlerde bir aksama olmaz.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi vergisini zamanında ödemeyen insanların olduğu toplumda karşılaşabileceğimiz sorunlardan <u>değildir</u>?

A) Sağlık hizmetlerinde aksamalar yaşanır.
B) Ülke kalkınır, yollar, köprüler, okullar yapılır.
C) Ulaşımda ve haberleşmede kesintiler olur.
D) Sık sık altyapı hataları ile karşı karşıya kalınır.

65. Afişte verilen "Vergi ver ki" ifadesini tamamlayarak slogan oluşturmanız istenmektedir.

Buna göre afişteki yazı;

I. yollar, köprüler, okullar yapılsın.

II. ülkemiz kalkınsın.

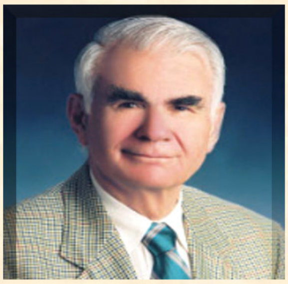
III. güvenliğin sağlansın.

IV. ithalatın artsın.

ifadelerinden hangileriyle tamamlanabilir?

A) I ve II B) I, II ve III C) I, III ve IV D) II, III ve IV

66.

Gazi YAŞARGİL
(1925)

Gazi YAŞARGİL, 1967 yılında ilk defa cerrahi mikroskop kullanarak beyin ameliyatını geliştiren kişi oldu. Cerrahide kullanılan aletlerin yetersizliğini fark ederek yüzer mikroskobu geliştirdi. Amerikan Beyin Cerrahları Birliği Gazi YAŞARGİL'i "Yüzyılın Adamı" olarak seçti.

Gazi Yaşargil'e ait bilgiler incelendiğinde aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Ülkemiz ve insanlık adına yararlı işler yapmıştır.
B) Dünya bilim otoriteleri tarafından takdirle karşılanmıştır.
C) Çok yönlüdür, birçok alanda çalışmaları mevcuttur.
D) Yurt dışında eğitim aldığı için başarılı olmuştur.

67.

Yıl 2070…

50 yaşındaki bir insanın görünüşü 85 yaşındaki bir insanınki gibi. Yeterince su içemediğim için böbrek sorunları yaşıyoruz. Eskiden yetişkin bir insanın günde sekiz bardak su içmesi tavsiye edilirdi. Şimdi benim sadece yarım bardak su içmeme müsaade ediliyor.

Sokaklarda, posterlerde, radyoda ve televizyonda suyu duyarlı kullan uyarıları olduğunu hatırlıyorum, ama hiç kimse bu uyarıları önemsemedi. Suyun sonsuza dek var olacağını sandık...

Şimdi ise tüm nehirler, göller, barajlar ve yer altındaki su yatakları ya kurudu ya da kirlendi. Sanayi hemen hemen durma noktasına geldi ve işsizlik büyük oranlara ulaştı. Yiyeceklerin %80'i sentetik.

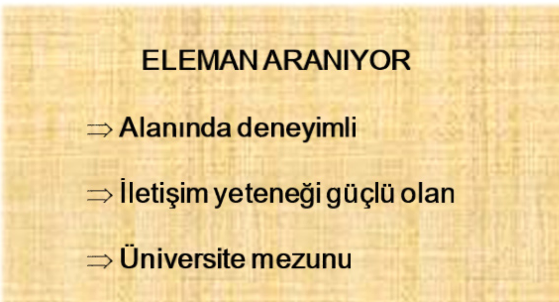
Su üretilemiyor; ağaç ve sebze olmadığı için oksijen de azaldı ve bu yüzden yeni neslin zekâ kapasitesi ciddi bir şekilde zarar görüyor. Devlet soluduğumuz hava için bize para ödetiyor. Soluduğumuz hava kaliteli değil ama en azından nefes alabiliyoruz. Ortalama insan ömrü 35 yıl...

O zamanlar çevreyle ilgilenmemiz konusunda uyarıldık ama hiç kimse dikkate almadı. Doğanın tahribatının dönüşü olmayan bir seviyeye ulaşmasından dolayı kısa süre içinde yeryüzünde yaşamın mümkün olmayacağına kesinlikle inanıyorum. Ne kadar çok isterdim geriye dönüp insanoğluna bunları anlatmayı. Henüz daha dünya gezegenimizi kurtarmaya zamanımız varken...

Metindeki görüşlere sahip bilim insanının, günümüz toplumuna hangisini tavsiye etmesi beklenmez?

A) Sürdürülebilir enerji kaynaklarının kullanımını yaygınlaştırmalıyız.
B) Tüketim mallarında geri dönüşümü mümkün olan maddeler kullanmalıyız.
C) Sanayide ve enerji üretiminde fosil yakıtlara öncelik vermeliyiz.
D) Doğayı kirletmeyerek toprak ve sudaki canlıların devamlılığını sağlamalıyız.

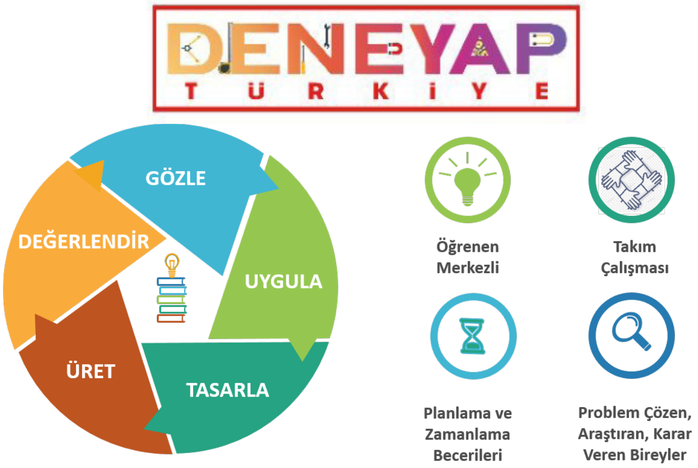
68. İşverenler nitelikli insanlara ulaşabilmek için iş ilanları vermektedirler. Gazetelerde yer alan bu ilanlarda genellikle şu özelliklere sahip elamanlar aranmaktadır:

Verilen ilanda, çalışanların seçiminde kişilerin hangi özelliğine dikkat edilmemiştir?

A) Mesleğin gerektirdiği kişilik özelliklerine
B) Mesleğin gerektirdiği eğitim düzeyine
C) Kişilerin bedensel özelliklerine
D) Meslek ile ilgili bilgi birikimine

69. Ülke gelişimine yüksek katkı sağlayabilecek yetenekli öğrencilerin ülke genelinde tespit edilmesi ve bu öğrencilerin gelişimleri için gerekli desteklerin sağlanması önem taşımaktadır. Gençlerin takım çalışması, yenilikçi düşünce, proje geliştirme odaklı eğitim programları ile daha üretken olmaları sağlanmalıdır. Deneyap Teknoloji Atölyesi projeleri yeterli fiziki imkânlar ve donanımlar sağlanarak, gençlerin bilim ve teknolojide yenilik üretebilen ve diğer insanları da bu doğrultuda etkileyebilen bireyler olmaları hedeflenmektedir. Ülkemizin gelişmesi ve her alanda bağımsızlığını güçlendirmesi hedefleri doğrultusunda, bilim ve teknolojide "Millî Teknoloji Hamlesi" olarak tanımlanabilecek bütüncül bir gelişime ihtiyaç vardır. Ülkemizin kalkınması ve toplumun bu hedef doğrultusunda geliştirilmesi, bilim-teknoloji üretiminde yetkinliğe sahip bir insan kaynağının oluşturulmasına bağlıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, Deneyap Teknoloji Atölyesi kurulmasına yönelik olarak yürütülen projenin öncelikli amacı <u>olamaz</u>?

A) Başarılı ve çalışkan öğrencileri tespit ederek yurt dışına göndermek.
B) Çağın ihtiyaçlarına uygun, nitelikli bireyler yetişmesini sağlamak.
C) Öğrencilerin eğlenerek öğrenebilecekleri bir ortam hazırlamak.
D) Yetenekli öğrencileri belirleyerek ülkemizin kalkınmasına kazandırmak.

70.

ELEMAN ARANIYOR

Yeni kurmuş olduğumuz uluslararası şirkete

....

....

....

....

özelliklere sahip elemanlar aranmaktadır.

Yukarıda verilen ilandaki boşluğa;

I. Dinamik,

II. Girişimci,

III. Her işten anlayan,

IV. Alanında eğitim almış,

özelliklerinden hangileri getirilebilir?

A) I, II ve III B) I, II ve IV C) I, III ve IV D) II, III ve IV

71. Meslek seçerken kendimizi, kişilik özelliklerimizi ve yeteneklerimizi iyi tanımamız çok önemlidir.

Buna göre aşağıda verilen meslek, yetenek eşleştirmelerinden hangisi uygun <u>değildir</u>?

A) İkna gücü yüksek, dışa dönük, insanlar arası ilişkilerde iyi:	Avukat
B) İçe dönük, bireysel çalışmaları tercih eden:	Öğretmen
C) Üst düzeyde akademik yeteneğe sahip, soğukkanlı ve sabırlı:	Doktor
D) Sorunlar karşısında çözüm odaklı ve analitik düşünebilen:	Mühendis

72.

NURİ DEMİRAĞ (1886-1957)

1931 yılında Asya'yı Avrupa'ya bağlayacak Boğaz Köprüsü için proje tasarladı.

1012 km'lik demiryolunu çok kısa bir sürede tamamladı. 1934' te ATATÜRK tarafından "DEMİRAĞ" soyadı verildi.

1936'da seri üretim olarak ilk Türk uçağını ve ilk yolcu uçağımızı yaptı.

1937'de Karabük'te demir ve çelik fabrikasını kurdu.

1939'da ilk yerli paraşüt üretimini gerçekleştirdi.

Pilot yetiştirmek üzere Sivas Divriği'de "Gök Okulu" nu açtı.

Sivas şehir ve köy planlarını hazırlarken Sivas'a elektrik sağlamak için Keban Barajı projesini çizdi ve Keban Barajı yapılması fikrini gündeme getirdi.

"Zafer, uçakların kanatlarındadır..."

Afişi incelediğimizde, Nuri DEMİRAĞ ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Ülkemizin ekonomisinin gelişmesine önemli katkıları olmuştur.
B) Yatırım projelerini ithalata dayalı olarak gerçekleştirmiştir.
C) Çok sayıda insanımıza istihdam olanağı sağlamıştır.
D) Nitelikli bir iş insanı olarak pek çok alanda çalışmalar yapmıştır.

73.

Zihni DERİN

Çay Bitkisi

Tarihimizde nitelikli insan tanımına en uygun isimlerden birisi de Zihni DERİN'dir. 1904 yılında Halkalı Ziraat Mektebinden mezun olan Zihni DERİN bir dönem tarım bakanlığı da yapmış, kendisini tarıma adamıştır. Atatürk Orman Çiftliği'nin kuruluş aşamasında ve gelişme planlarıyla ilgili toplantılara katılmış ve Mustafa Kemal ATATÜRK ile kişisel görüşme olanağı bulmuştur. Bu görüşmelerinde, Türkiye'nin birçok bölgesinde çok çeşitli tarım ürünleri yetiştirilebileceğini söylemiştir. Özellikle Rize ve çevresinin, çay ve narenciye üretimine elverişli olmasını vurgulaması, Atatürk'ün dikkatini çekmiş; Zihni DERİN'e, Rize ve çevresindeki çay tarımı ilgilenme görevi verilmiştir. Zihni DERİN'in çay üretimi alanında yaptığı çalışmalar sonucunda ülkemiz çay ithal eden ülke konumundan çay ihraç eden ülke konumuna gelmiştir. Yaptığı çalışmalar milyonlarca insana ekmek kapısı olmuş, ülke ekonomisine can vermiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, Zihni DERİN'in nitelikli bir girişimci olarak yaptığı çalışmaların ülkemiz ekonomisine katkılarından birisi <u>değildir</u>?

A) Tarımın gelişmesine katkıda bulunmuştur.
B) Dış ticaret gelirlerinin yükselmesini sağlamıştır.
C) Ülkemiz insanına iş imkânı yaratmıştır.
D) Türkiye, çay üretiminde dünyada ilk sıraya yükselmiştir.

74. Ortaokul altıncı sınıf öğrencisi Göktuğ, ileride hangi mesleği seçmesi gerektiğini düşünmektedir. Meslekler ile ilgili araştırma yapmaya başlayan Göktuğ, meslek seçiminde nelere dikkat etmesi gerektiğine dair bazı sorulara cevaplar aramaya başlar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Göktuğ'un cevap araması gereken öncelikli sorulardan birisi <u>değildir</u>?

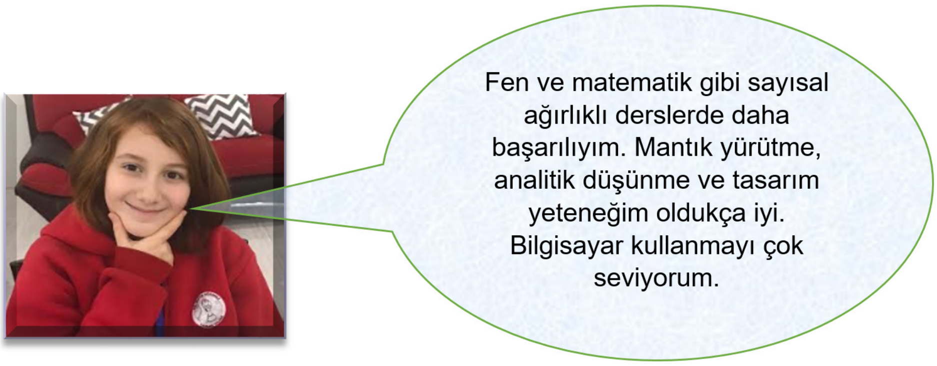
A) İlgilerim ve yeteneklerim nelerdir?
B) Seçeceğim meslek ilgi ve yeteneklerime uygun mudur?
C) Ailem ve arkadaşlarım hangi mesleği seçmemi istiyor?
D) Seçeceğim mesleğin özellikleri nelerdir?

75. Her bireyin kendisine ait kişilik özellikleri vardır. Heyecanlı olmak, sabırlı olmak, titiz olmak, soğukkanlı olmak, hayal gücü gelişmiş olmak… Her mesleğin de kendisine ait özellikleri vardır. Örneğin, iletişim becerisi yüksek, konuşkan ve sabırlı kişiler öğretmenlik mesleğinde başarılı olabilir.

Buna göre seçeceğimiz meslekte başarılı olabilmemiz için sormamız gereken sorular arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?

A) İlgilerim ve yeteneklerim nelerdir?
B) Neleri yapmaktan hoşlanıyorum?
C) Düşündüğüm meslek yeteneklerime uygun mu?
D) Seçeceğim mesleği arkadaşlarım beğenir mi?

76. Ortaokul altıncı sınıf öğrencisi Göktuğ, ileride hangi mesleği seçmesi gerektiğini düşünmektedir.

Buna göre Göktuğ aşağıdaki mesleklerden hangisini seçerse daha başarılı olur?

A) Ziraat Mühendisi
B) Yazılım Mühendisi
C) Acil Tıp Teknisyeni
D) Elektrik Teknisyeni

77. Aşağıda, meslek seçimleri ile ilgili bazı örnekler verilmiştir.

- Sekizinci sınıfa giden Çağatay, spora olan ilgisi nedeni ile spor lisesine kayıt yaptırmak istemektedir. Ancak babası, akademik kariyer yapmasını istediği Çağatay'ı Anadolu Lisesine kaydettirmiştir.
- Üniversite sınavına giren Ece, keşifçi bir ruha sahiptir ve gök cisimlerine ilgi duymaktadır. Bu nedenle uzay mühendisliği bölümü okumak istemektedir. Ancak annesi, kendisi doktor olamadığı için kızının tıp fakültesini tercih etmesi konusunda ısrarcı davranmıştır.
- Çok iyi resim yapmasına ve ressam olarak sergiler açma hayali kurmasına rağmen Zeynep, öğretmenleri ve arkadaşları tarafından daha çok gelir getiren bir meslek seçmesi için yönlendirilmiştir.

Verilen örneklerde, meslek seçiminde dikkat edilmesi gereken hangi unsur göz ardı edilmiştir?

A) Bizi iyi tanıyan yakın çevremizin düşünceleri önceliklidir.
B) Yapılan işin ekonomik getirisi yüksek olmalıdır.
C) İyi bir meslek edinebilmek için eğitim almak gereklidir.
D) Kişisel özellikler, yetenekler ve ilgiler dikkate alınmalıdır.

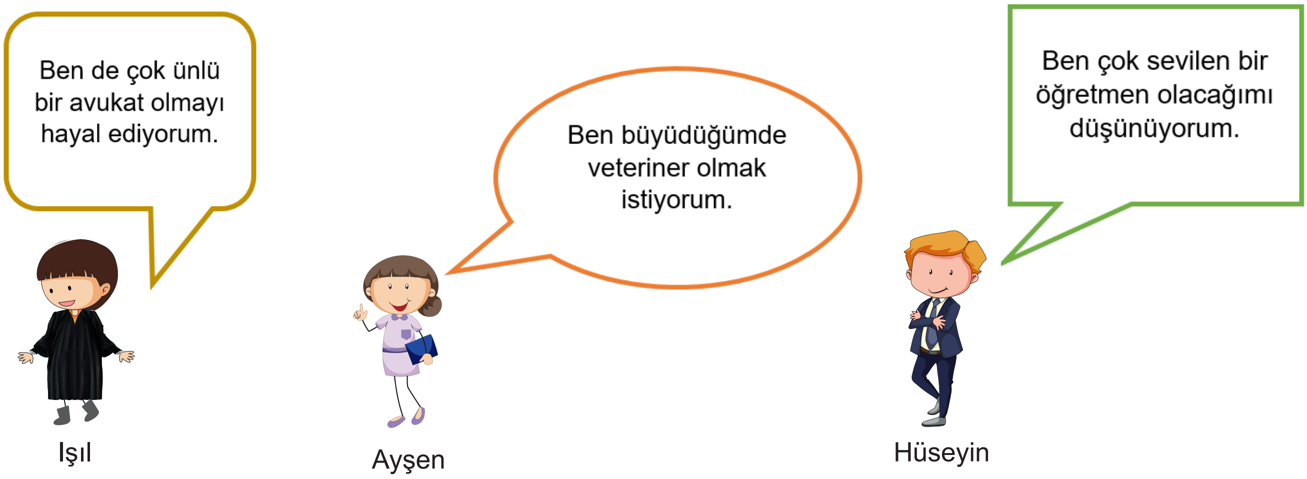
78. Mustafa Kemal ATATÜRK, "Vatandaş İçin Medeni Bilgiler" adlı kitabında meslek seçimi ile ilgili tavsiyelerde bulunmuştur.

> "Biri, subay üniformasının sırmaları hoşuna gittiği için asker olmak ister, diğeri yazarın ya da ressamın kazandığı servet ve ün gözünü kamaştırdığından zekâ ve öğrenim durumunu göz önüne almadan yazar ya da sanatçı olmak isterse, bu gibi hareketlerin sonucu çoğunlukla hayal kırıklığı olur. Diğer bakış açısından bu gibiler sosyal yaşam için yitmiş güçlerdir; bunlar daha iyi yönlendirilmiş olsalardı, kendilerine daha iyi bir yaşam sağlamış insanlığın mutluluğu arttırılmış olurdu."

Mustafa Kemal ATATÜRK'ün tavsiyelerinden, meslek seçimi ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

A) Kişiler, karakterlerine uygun meslekleri seçmelidirler.
B) Meslek seçiminde zevkler ve yetenekler çok önemlidir.
C) Seçilecek olan mesleğin iyi bir ekonomik getirisi olmalıdır.
D) Mizacımıza uygun mesleği seçersek mutlu oluruz.

79. Işıl, Ayşen ve Hüseyin ileride seçmek istedikleri mesleklerle ilgili olarak sohbet etmektedirler.

Buna göre Işıl, Ayşen ve Hüseyin'de bulunması gereken özellikler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Işıl	Ayşen	Hüseyin
A)	Analitik düşünebilen	Araştırma ve inceleme yapmayı seven	Canlıları ve doğayı seven
B)	Canlıları ve doğayı seven	İkna kabiliyeti yüksek	İnsanlarla iletişimi güçlü olan
C)	İkna kabiliyeti yüksek	Canlıları ve doğayı seven	İnsanlarla iletişimi güçlü olan
D)	Araştırma ve inceleme yapmayı seven	Analitik düşünebilen	Canlıları ve doğayı seven

CEVAP ANAHTARI

1) Tarım, Ticaret, Sanayi, Hayvancılık, Madencilik, Turizm, Hizmet, Ormancılık

2)
a) Sanayi b) Ticaret c) Turizm
ç) Hizmet d) Ormancılık e) Madencilik
f) Hayvancılık g) Tarım ğ) Ormancılık
h) Tarım ı) Sanayi i) Madencilik
j) Hizmet k) Hayvancılık

3)

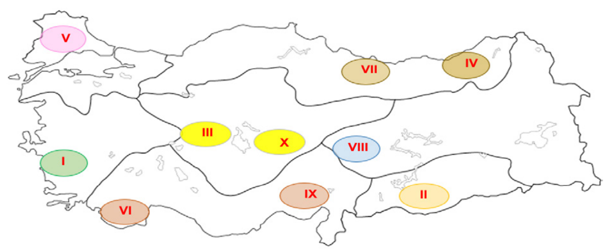
DOĞAL KAYNAK / HAM MADDE	EKONOMİK FAALİYETLER	EN YOĞUN YAPILDIĞI COĞRAFİ BÖLGE
Zeytin	Zeytinyağı fabrikası	Ege Bölgesi
Taş kömürü	Demir-çelik sanayisi	**Batı Karadeniz Bölgesi**
Ayçiçeği	Yağ fabrikası	Marmara Bölgesi
Büyükbaş hayvancılık	Et ve süt ürünleri	**Doğu Anadolu Bölgesi**
Pamuk	**Pamuklu dokuma sanayisi**	Güneydoğu Anadolu Bölgesi
Petrol	Madencilik	**Güneydoğu Anadolu Bölgesi**
Kıl keçisi	**Yünlü dokuma sanayisi**	**Akdeniz Bölgesi**
Şeker pancarı	Tarım	**İç Anadolu Bölgesi**
Ormancılık	Mobilya sanayisi	Karadeniz Bölgesi
Yer altı suları	Jeotermal santral	**Ege Bölgesi**

4)
1- d 2- a 3- c 4- f
5- g 6- e 7- ç 8- b

5) 1, 4, 6, 8, 9, 10

6) Çimento, Seramik, Tuğla, Cam, Kiremit

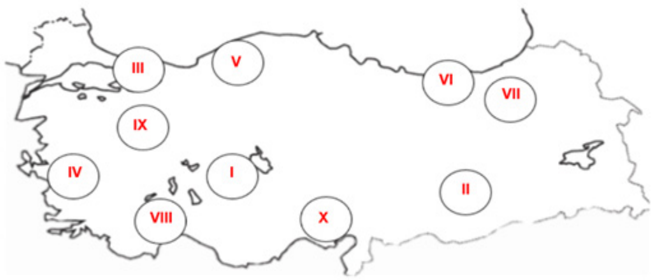
7)

8)

9)

10) Gübre Kullanımı, Makineleşme, Sulama, Tohum Islahı, İlaçlama, Nadasa Bırakma

11)

12) - **Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM):** Bitki ve hayvan üretimini artırmaya, ürünleri çeşitlendirmeye ve kaliteyi yükseltmeye çalışır.
- **Tarım Kredi Kooperatifleri (TKK):** Üreticilerin ürünlerini değerlendirmek ve fiyat düşüşlerine karşı üreticilerin zarar görmesini önlemek amacıyla destekleme yapar.
- **Devlet Su İşleri (DSİ):** Kurduğu bent, gölet, baraj ve sulama şebekesiyle tarımdaki sulama ihtiyacını karşılar.
- **Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO):** Özellikle tahıl ürünlerinin alım ve satışını yapar. Genellikle stok tesisini ve korunmasını sağlar. Bu ürünlerin piyasada istikrarını sağlar.
- **Ziraat Bankası:** Verdiği kredilerle üreticileri destekler. Çeşitli yatırımlarıyla tarımın gelişmesine katkıda bulunur.
- **ÇAYKUR:** Çay üreticilerini korumak için kurulmuştur.

13)

14) - İsraftan kaçınmalıyız.
- Yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmeliyiz.
- Geri dönüşümü mümkün ürünler kullanmalıyız.
- Fabrika bacalarına filtre kullanımını zorunlu tutmalıyız.
- Çevremizi temiz tutmalıyız.

15)
1-İthalat 2-Ormancılık 3-Bitki Örtüsü
4-Madencilik 5-Yer Şekilleri 6-İhracat
7-Sanayi 8-Ham madde 9-Ticaret
10-Hayvancılık 11-İklim

16) - Kâğıt, kereste ve mobilya sanayisinde ve inşaat alanında ham madde olarak kullanılır.
- Erozyonu azaltır.
- Oksijen kaynağıdır.
- İnsanlara dinlenme alanıdır.
- Su varlığını korur ve düzenler.
- Sıcağı ve soğuğu dengeler.
- Çevreyi güzelleştirir.

CEVAP ANAHTARI

17) **Fosil Kaynaklı Enerji (Yenilenemez):** Petrol, Doğal gaz, Taş kömürü, Nükleer, Linyit, Bor.
Yenilenebilir Enerji: Jeotermal, Biyokütle, Güneş, Hidroelektrik, Rüzgâr, Dalga, Hidrojen.

18)

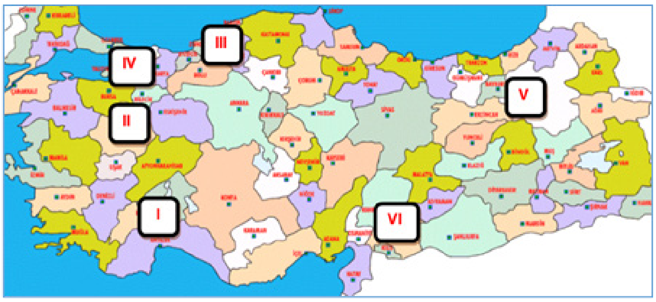
19) Ham madde, Sermaye, İş Gücü, Enerji, Pazar, Teknoloji

20)

1-D	2-Y	3-Y	4-Y	5-D
6-Y	7-D	8-D	9-D	10-D

2. Güneş enerjisinden en fazla yararlanan bölgemiz Güneydoğu Anadolu Bölgesi'dir.
3. Ülkemizde, nükleer enerji santrali bulunmamaktadır.
4. Ülkemizde, Kırklareli Kurumlar ve Mardin Çamurlu'da doğal gaz çıkarılmaktadır.
6. Doğal kaynaklar sınırsız değildir.

21)

22)
a) Vergi
b) Ekonomik
c) Doğrudan, Dolaylı
d) Vatandaşlık
e) Emlak, Gelir
f) Fiş
g) Kamu Giderleri
h) Hizmet
i) KDV, ÖTV
j) Yasa

23)

1-D	2-Y	3-Y	4-D	5- D
6-Y	7-D	8-Y	9-D	10-D

2- Vergi miktarı herkesin gelirine göre belirlenir.
3- Vergi vermek bütün vatandaşların görevidir.
6- Vergi ödemediğimizde yasal yaptırım uygulanır.
8- Alışveriş yaparken fiş almazsak vergi kayıp ve kaçağına neden oluruz.

24) Üretken, Becerikli, Hayal Gücü Yüksek, İşini Severek Yapan, Yenilikçi, Alanında Eğitim Almış

25) 1, 3, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19

26)

DOĞAL FAKTÖRLER	BEŞERÎ FAKTÖRLER
Toprak	Nüfusun Dağılışı
Su Kaynakları	Sermaye
Bitki Örtüsü	Ticaret
Yer Altı Kaynakları	Ulaşım
Coğrafi Konum	İş Gücü
İklim	

27)

I
- Veterinerlik
- Orman Mühendisliği
- Ziraat Mühendisliği

III
- Yöneticilik

II
- Bilgisayar Mühendisliği
- Makine Mühendisliği
- İnşaat Mühendisliği

IV
- Doktorluk
- Hemşirelik
- Diş Hekimliği

28) 7, 1, 2, 9, 3, 4, 8, 11, 6, 5, 10

29)

1-Katma Değer	2-Yenilenemeyen
3-Avukat	4-Marmara Bölgesi
5-Tarım	6-Yayla
7-Meslek	8-Batman
9-Yetenek	10-Güneş Enerjisi

30) B	**50)** A	**70)** B
31) C	**51)** B	**71)** B
32) B	**52)** B	**72)** B
33) B	**53)** B	**73)** D
34) A	**54)** D	**74)** C
35) C	**55)** C	**75)** D
36) A	**56)** C	**76)** B
37) C	**57)** C	**77)** D
38) C	**58)** B	**78)** C
39) D	**59)** B	**79)** C
40) C	**60)** C	
41) B	**61)** C	
42) C	**62)** B	
43) A	**63)** C	
44) C	**64)** B	
45) C	**65)** B	
46) C	**66)** D	
47) B	**67)** C	
48) A	**68)** C	
49) B	**69)** A	

meb.gov.tr